

Lisbeth Hoffmann Petersens prædiken søndag septuagesima

Taler

Lisbeth Hoffmann Petersen
Sognepræst

Dato

31. januar 2021

Sted

Hjallese Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Matthæusevangeliet kapitel 20, vers 1-16

Salmer

Det var så forunderligt klart i nat, vers 1-4
Når vinterstorme hærger, vers 1, 2; 4
På Guds nåde, vers 1-2

- 1 Hvis lignelsen om arbejderne i vingården foregik i begyndelsen af 2021, ville den sikkert have omhandlet adgangen til corona-vacciner frem for forargelsen over lige løn for ulige arbejde. Det kunne være spændende at lave et lille tankeeksperiment: En god måneds tid efter den første dansker blev vaccineret,
5 er der voldsom debat om adgangen til vaccinen. Der er 12 grupper, som inden for det næste halve år på skift vil få tilbuddet om en vaccination; men mange mener, at de burde rykkes frem i køen. Skulle vi overføre corona-vaccine-debatten til lignelsen, så ville det svare til, at én person følte, at vedkommende havde fortjent flere vacciner og ville hamstre vacciner til sig selv. Her ville vi
10 straks reagere og tænke, at det ville være meningsløst og endda utilstedeligt at gøre. Hvorfor gør dette sig ikke gældende i forhold til de frustrerede og vrede arbejdere i vingården, der føler sig uretfærdigt behandlet? Det spørgsmål vil vi vende tilbage til lidt senere.

- 15 Lignelsen om arbejderne i vingården ligger på linje med to andre store fortællinger fra Bibelen: den barmhjertige samaritaner og den fortabte søn. Alle tre fortællinger vil forkynde noget meget vigtigt om, hvem Gud er, og anvender til dette formål billeder og genkendelige situationer fra menneskelivet. For det første: Hvis man vil have begreb om, hvem Gud er, og hvad Guds rige består i,
20 så skal man være i stand til, ikke blot aktivt at hjælpe medmennesket, men at ydmyge sig og selv tage imod hjælp fra et menneske, man normalt ville foragte. Gud viser sig i det mindste og det ringeste. For det andet: Gud tilgiver dét, som intet almindeligt menneske ville kunne tilgive, tager den fortabte søn tilbage og

25 giver mulighed for en ny begyndelse. Endelig for det tredje: Gud giver alle lige meget, uanset indsats. Alle får det samme i løn, selv om de har arbejdet i fem forskellige hold – fra én sølle time til hele 12 timer.

Jeg har i dag placeret mig bagerst i kirken, foran et kæmpe papirklip, som er
30 lavet af én af kirkens tidligere konfirmander. Papirklippet forestiller den treenige Gud: Fader, Søn og Helligånd. Kunstneren har netop fremhævet de ovennævnte tre store fortællinger fra Bibelen for at sige noget væsentligt om Gud. Gud viser sig i afmagten, tilgiver og skænker mennesket livet eller adgangen til det evige liv. Alle mennesker får det samme givet af Gud, og
35 kærligheden er bindemidlet. Ligheden fremhæves frem for præstationen. Her er der ikke tale om løn- eller fagforeningspolitik, men om noget, der langt overgår dette. Ligesom det ikke giver mening at få mere end én vaccine fordelt på to stik, fordi den ikke kan gemmes til senere, således giver det heller ikke mening at få mere end én adgangsbillet til Guds rige, fordi billetten er personlig.

40 Mange opfatter lignelsen som rigtigt godt gammeldags træls, et kors for tanken og et udtryk for det mest uretfærdige fra et menneskeligt synspunkt. Men det er givetvis, fordi vi mennesker sympatiserer med morgenholdet, der slider og slæber dagen igennem, og ikke med aftenholdet, der slipper billigt – med kun én
45 times arbejde. Derfor synes vi, lignelsen virker uretfærdig; men måske burde det være lige omvendt: at arbejderne i vingården er uretfærdige over for Gud, fordi det er meningsløst at få mere end dén løn, Gud giver, som er lig med det evige liv, kærlighed, omsorg, tilgivelse – disse gaver fås kun i ental – ligesom coronavaccinen. Måske har vi mennesker mest til fælles med aftenholdet, hvis vi skal
50 være hudløst ærlige, så vi burde være ovenud lykkelige frem for forurettede. Kunststykket består i at forvandle følelsen af uretfærdighed til en dybfølt taknemmelighed over Guds gavmildhed og nåde.

Utilfredsheden kommer til udtryk, når man som menneske begynder at
55 sammenligne sig selv eller sin løn med andres, så stikker misundelsen sit grimme ansigt frem, og jalousiens skarpe kløer søger at skade modparten eller rettere medmennesket. Hvorfor skal han have så meget, når jeg får så lidt i løn? Hvorfor bliver hun elsket, når jeg nu har gjort så meget mere ved at bidrage til fællesskabet? Det er umådeligt svært at glæde sig over andres velsignelse, hvis
60 man selv føler sig overset. En fransk tænker fra det 20. århundrede (René Girard) taler om begrebet ”det mimetiske begær”. I værste fald kan det føre til håndgribeligheder og eskalerende vold. Én af vore store tænkere fra Danmark

(Søren Kierkegaard), der levede ca. 100 år tidligere, taler om menneskets
65 skadefryd, misundelse og had over for fjenden som modsætning til dén
kærlighed, som Gud udviser, en kærlighed, der skjuler (med)menneskets fejl og
mangler. Gud giver sin indbydelse til alle uden forskel – indbydelsen til at
arbejde i Guds vingård, i såvel denne verden som i den kommende, indgangen
til livet.

70

Dé, som intet har, eller de arbejdsløse, vil hilse indbydelsen fra Gud velkommen
og hylde Jesus som befrieren og frelseren. Hvorimod de velbjergede og
betydningsfulde i samfundet vil se med skepsis på én, der giver alle det samme.
Jesus sætter menneskelige hensyn højere end samfunds- og magtstrukturerne.
75 Det er en trussel mod den måde, hvorpå det jordiske samfund er bygget op, så
magthaverne ser gerne Jesus uskadeliggjort – tilintetgjort. Timeligheden støder
imod evigheden. Men evighedens perspektiv står tilbage, når de sidste bliver de
første, og de første de sidste. AMEN

80

Kilde

Manuskript taget www.hjallesekirke.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Dokumentation på online medie

85

Tags

Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Septuagesima

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lisbeth-hoffmann-petersens-praediken-septuagesima>

90

95

100